Контрольный экземпляр.

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадуьйла 1923 шера дена • ЕРА, 14 апрель, 1977 шу. • № 45 (5712). • Мах 2 кап.

МОТТИГЕРЧА СОВЕТАШКА — ХОРЖАМАШ

Укх шера 19 июне хургда Нохч-ГIалгIай АССР къахьегамхой депутатий районни, городской, юртий, поселкови Советашка хоржамаш.

Хоржамаш — республика чохара лоархIаме политически гIуллакх, дукхачу нaха дакъа лоаца йоккха кампани я. ХIанз хургдолча хоржамий белгало я КПСС XXV съезд хиначул тIехьагIа эттара хьалха ду хоржамаш уж хилар. ХIьата цу хан-юкъа Советаша бь беррига болх тIаберзабь хиннаб парте съездо оттань IалахьматIе йоккха экономически социальни программа кхоачашъяра.

Хоржамий кампанейн дIайолалу Сийлахь-йоккхача Октябра 60 шу дахара кийчо еча советски наьха политически уйла чIоагIа йоаннача, къахьегама хьинар алсамдаьннача хьалашка. Массаза а санна хоржамаш советски гражданаша пачхьалкхой гIуллакхаш чакхдоахача юкъарчал доацаш дакъа лоаца, цар шоай лоIам харгIа хьабовлийта форма я.

Сийлахь-йоккхача Октябра 60 шу дизарах болча КПСС ЦК сован тIа белгалду, вай общества демократизм къаьгга хьагуш я къахьегамхой депутатий Советаша — халкъа Iаьдала ёттара дукхагIа нах юкъе болча организаша масса а оагIорахьа беча балхаца. Коммунистически парте кIелд ца луш хадданза болх бу деррига юкъарча, кердача исторически хьалашка пролетариата диктатура пачхьалкхен сийлахь-доккха гIуллакх дIахо хьош вай пачхьалкхен демократически цардам оргайоахаш тоаира тIехьа, общества дерригача гIуллакхашта доал деча тIа-тIа дукхагIа къахьегамхоша дакъа лацара тIехье.

Укх тIеххьарча шерашка хиннай Советий болх дIахо оргабоахаш тоабера гIо деш йола лоархIаме событеш. Масала, бокха лоархIам болаш хилар депутата статусах дола Закон тIеэцар. Цо хьалла белгалдир депутата декхараши бокъонаши. ХIьата цунца гIуллакхаш доагIача пачхьалкхени общественни организей декхараш. Айбеннаб болхама культура денна къесталечара Советий лоархIам. 1976 шера Нохч-ГIалгIайчено промышленни продукци арахецара план, пачхьалкхенга юрта бовхаме продукташ йохкара тIанийца хинна доккхагIдола социалистически декхараш кхоачашдеча хIэзига дакъа лаьцадац халкъо хоржача депутаташа. Шойшта хоржархоша денна наказаш кхоачашдеш цар дойкха дакъа лаьцад городаш, юрташ хозъеш тоаеча, тикаш, клубаш, бытови гIуллакхаш ду предприятеш хьалъеча а уж тоаеча а.

Хоржамий кампани — Советий балхага деррига халкъ хьежа ха я. Республикерча ораш болча наха дакъа лоацаргда хоржамашка кийчо еча а уж чакхдоахача а. Боккхача наьхе гIуллакх да Советаша Iоаль опыт цу хана хьагулъяр. Iалашде деза беррига депутаташа шоаш бьча балхах шоай хархаркоштa отчет хулга. Хоржамашта хьалха хулча собранешка хархархоша масса а оагIорахьара Советий, депутатий болх буццаргбола, критически замечанеш ергйола, предложенеш тергйола хьалаш хьакхолла дезa. Из хургда демократи хьагойташ долча гIуллакхех цаI. Сийлахь-бокхача Октябра 60 шу дизарах болча КПСС ЦК сован тIа белгалдеш ма-хиллара, бокъонаши декхараши цхьана хилара, бокъонна паргIатон гражданскии бехктокхами цхьана хилара, общественни, коллективни, сага шийн хьаштан вIаши тардуш хилара къаьгга дола теша.

Хоржамаш толам боаккхаш чакхдахар, хьалха хоржамаш даро хьахьекхача опыто тьехаш долча тайпара, тийша хургда юкхьанцарча партийни организацеша царна хIара денна кулгалдарах. КПСС горкомаш, райкомаш, юкхьанцара партийни организацеш хоржамашка кийчо еча хана декхарийла я депутаталла кандидаташ оттабьраш хархара тIехьа масса а оагIорахьа агитаци йоаржие, КПСС XXV съезда, КПСС ЦК Октябрьски (1976 ш.) Пленума материалаш, КПСС ЦК Генеральни секретара нов. Л. И. Брежнева СССР профсоюзий XVI съезде даь къамаьл, советски хоржамий система дIайовзийташ наха юкъе агитацеони болх боаржабе, 1977 шера планови заданеши социалистически декхараши ханал хьалха кхоачашдара, Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революци 60 шу дизара дала ма-доагIара пакъадахара лоаттабеча къовсаме айенна къахьегамхой къахьегамен общественно-политически уйла дIахо хьинар долашагIа хулга Iалашде.

Республика городашкарен юрташкарен къахьегамхой хоржамашта наьха болх Коммунистически партева гонахьа айкха кхетабеша. Хургдолча хоржамаша кхы цIаьхха а хьахьекхаргья партеи халкъеи цхьоагIо. Вай мохка дерригача халкъашца цхьана болх Нохч-ГIалгIайчен къахьегамхой КПСС XXV съезде решенеш вахаре кхоачашъяра, вай хьамсара социалистически Даьхе чхи а декагIа тоаеш хозъяра, цул мел чIоагIбара шоай деррига низаш дIадала кийча болаш.

Октябра 60 шу дизара пакъадолхаш

ЦхьоалагIча мая сийна

Деррига халкъа юкъерча дезача денна — ЦхьоалагIча майна дикача толамашца накъабаха гIерташ къахьегаш ба укх денощка Назрановски совхоз-техникума механизатораш.

— ЦхьоалагIа май хьатIадаьлалехьа деррига кхашкара балхаш чакхдаха лерхI оаха,— аьлар тракторно-кхан тIарча бригала бригадира Евлоев Мухьмада. — Дика тоалаьча, хьаъидаьча лаьтта хIаизле а оаха дIадийнад 300 гектар генараш, 30 гектар шекара свекла, 140 гектар горохаца эбаь кеп, 33 гектар бьыцадаараш, кхыйола хIамаш. ХIьата гураха 904 гектара тIа дийна ялат IалахьматIе дикача хьеле да тхо.

ЦхьоалагIча мая сийна лерхжача яхье а бьина хьинаре къахьегаш ба механизатораш. Масала, Къахьегама ЦIеча Байракха орден лелаеча Евлоев Юсапа шийн трактораца болх бу генараш дIаядуш. Ден нормагIа 12 гектар йолаш, 17—18 гектара тIа генараш дIаде кхоачу из. Цига шотта дика къахьегаш ва вай Даьхено Къахьегама ЦIеча Байракхех «Знак Почета» яхачен орденаца белгалваьккха бешта-дика механизатор-звеньевой Часыгов Паша. Культивацеш а йоаккхаш хьажкIаш дIае лаьтта кийчдеш ба механизатораш Горчханов ВахIид, Падиев Мухьмад, Ларбеков Йоакъап, кхыбараш.

СУРТАШ ТIА: генараш кхедеча звенон звеньевой Часыгов Паша (аьттехьра сурт). генараш дIаядуш ба механизатор Евлоев Юсапи сеялкаш Мержоев Мажити.

И. ПЛИЕВА суртащ.

ПЛАНАЛ СОВГIА 300 ЭЗАР...

ЦхьоалагIча майна сийленца накъабахара доккхий социалистически декхараш а тIа а яйца цу дезача цIейна къахьегама совгIат кийчдара шерра яхь дIайоладаьча Грозверча хьалхалаттача предприятеш, организацей дика гIуллакх чIовгIа раьза хинна хьалхьацад Нохч-ГIалгIай гIишлошъеча управлене СпецСМУ-10 дукхача гIишлонхой бригадаша. Царна юкъе хьалхалаттачарех я Цечоев Инальккхий Iадлал-Хьамидкерте латта монтажникий бригада.

ЦхьоалагIча мая сийна гIишлон-монтажни балхаш дара укх шера хьалхарча ях бетта задани В. И. Ленин ваь 107 шу дузаш денга кхоачашъедеш денна йо. ХIьата Сийлахь-йоккхача Октябрьски революцe 60 шу дузача денга кхоачашъеха пятилетки хьалхарча кхаь шера задани толамца кхоачашъе социалистически декхараш тIалийцад бригада гIишлонхоша.

Уж декхараш толамца кхоачашдаpa совгIа тIеххкхоачашдергхилаь къаьгга хьахьокх цар доахача къахьегама толамаша. ИттагIча пятилетка хьалхарча шера планагIа де дезаш хинна гIишлон-монтажни балхаш цхьа миллиони 450 эзари сомa маьха хиначa кхоачашдир цар ши миллиони 600 эзари сом мах бола гIишлон-монтажни балхаш.

Уж толамаш кхы тIа а тоадеш къахьегаш я бригада Октябра 60 шу дузача укх юбилейни шера. Хьалхарча квартала задани 160 процент кхоачаш а еш, планагIа лаьрхIачул совгIа цо чакхдаьхад 300 эзар сома маьха гIишлон-монтажни балхаш.

ЦхьоалагIча мая сийна лерхжача социалистически яхье хьалхалаттараш ба монтажникаш Рогожин Александр, Графов Владимир, штукатураш Бакаева Яха, Епифанова Анла.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

16 апреле — коммунистически субботник

Хьинаре къахьегаргда

Дег тIара къобалбь тIайнар Ермоловски ДОК-а коллективо Москва хьалха латтача предприятей коллективаша 16 апреле Ерригсоюзни субботника арадовла ьына бь тIахьехам.

Субботник хулча дийнахьа 30 эзар сома маьха продукци арахеца лерхI комбината хьу чакхйоахараша.

30 совгIа болхло хургга комбината коа лостам беш. Алхан-Кале гаьнаш дIайоагIаш, кIираш етташ.

Субботник чакхдаккхара болча штабо лехашта, участкашта, сменашта юкъера социалистически яхье хьалаш вIаштIехьдаьхад.

Субботника хьалхарча денош хьинаре къахьегаш лакха хьокхамаш гойт коммунисташа смени мастера Х. Алдамирова, оператора К. Масхутова, слесарь-наладчика С. Колпикова, дукха кхыбараша.

Я. ЦУЕВ.

Марша да хьо, болхлой цIей!

16 апреле — шоай лоIамагIа наха оасаре къахьега коммунистически субботник. Укх шерара субботник белгала да КПСС исторически XXV съезда решенеша советски наьха политически къахьегамен хьинар чIоагIа айдаь хиларца.

Района къахьегамхоша деташ гIоздаьна тIайнар «Сийлахь-йоккхача Октябрьски Социалистически революце 60 шу дизарах» бола КПСС Центральни Комитета сован. Парте тIахьехана тIуллакхаш доп а луш, 1977 шера дола керда доккхий декхараш тIалийцад колхозхошеи совхозий болхлошеи. ХIьата В. И. Ленин ваь 107 шу дизара сийна дола коммунистически субботник оала белгалдоаккхаргда, москвичаша тIаххедам ма-барра, оасаре къахьегаш.

КПСС райкоме вIашагIъелаай ЦIеча субботникана кийчо ярай чакхдаккхараш йола штаб. Цу тайпара штабаш вIашагIъеххай колхозашка, совхозашка, промышленни гIишлошъечен организацешка, учреждешка.

Шератара шерага наха дукхагIа дакъа лоацаш лоархIам болашагIен хул «Ше шоаттаденош». ДIададача шера колхозашка, совхозашка, гIишлош еча организацешка ленински субботник долча дийнахьа къахьегаш хилар 20 эзар совгIа саг, пятилетка фонде дIаяхьожадир 25 эзар сом ахча.

Хьалха дIададача шерашка санна, укх шерара коммунистически субботник а оала чакхдоаккхаргда кхашкеи фермашкеи къахьегаш, района юрташ хозъеш. Цу гIуллакха лаьрххIа вIашагIъехна отрядаш я.

Субботник долча дийнахьа болхлой коллективаша къахьегаргда шоашта еннача заданегIа, болх дIаболабалалехьа лоаца митингаш хургья. Доккхача цIейга санна кийчъеннай район цунга. Долаш да укх тайпара лозунгаш: «Дерригаш — Ленински субботникe!» «ТIехьавуса цаьккха а ма хилва улхуь!», кхыдараш.

Юкхьанцарча парторганизацеша шерра массово - политически болх боаржабьб района къахьегамхошта юкъе. 750 агитатори политинформатори ва наха юкъе субботника лоархIамахи декхарехи къамаьл деш. Цох дика беркат а доал.

«Ше шоаттадаж» тха районе чакхдаргда «Къахьегами ленински цIейна — эттара лакхагIа йола доккхала Знак» яхача девизагIа къахьегаш. Из да массане а чIоагIа хьинар айдешна оасаре къахьегаргда яхилга.

Коммунистически хьасане къахьегара тIехье баьржача болаше хьалхалатт вай замия турпалаш, районо сий деша лоархIаши бола «Шелковский» племзавода воккхагIвола жа Iу Социалистически Къахьегама Турпал Эсмухамбетов Наурди Акватович, «Путь к коммунизму» яхача колхоза доярка Моисеева Акулина Степановна, «Путь к коммунизму» яхача колхоза комбайнер Ленина ордев лелаер Дорофеев Михаил Васильевич, кхы дукха а бараш. ХьалагIе а хьача лоархIамех, коммунистически субботник долча дийнахьа 65 эзар сома маьха балхаш дергда района къахьегамхоша.

Р. МУРТАЕВ,
КПСС Шелковской района секретарь.

НИЙСЛЕ ХЬАЛХАЛАТТАРАШЦА!

1977 шера хьалхарча квартала эттара тIехь хьукъаман денаш болх бь (хIара Iаттагара юкъера лаьрхIача цхьатраммашца лаьрхIача шура ялкха) доярказ.

Даурбекова З. — «40 лет Октября» яха совхоз 1416
Астамирова И. — Сунженски района «Путь к коммунизму» яха колхоз 1130
Моисеева А. — Шелковски района «Путь к коммунизму» яха колхоз 1096
Магомадова С. — Шелковски района Ленина цIерагIа колхоз 965
Умхаджиева М. — «Горец» яха совхоз 943
Темирбулатова П. — «Горец» яха совхоз 943
Васкаева А. — Наурски района «Красное Знамя» яха колхоз 941
Вдовина Е. Я. — «Победа» яха совхоз 938
Келоева Я. — «Красное знамя» яха колхоз 927
Шавина З. И. — Шелковски района «Красный пахарь» яха колхоз 924
Музаева Я. — «Атагинский» совхоз 919
Балаева М. — Сунженски района «Победа» яха колхоз 903
Чагаева С. — Гикаловски ОПХ 903
Абакарова П. — Шелковски района «Путь к коммунизму» яха колхоз 902
Гайрбекова А. — «Красное знамя» яха колхоз 894
Закриева Л. — «Красный пахарь» яха колхоз 893
Махматхаджиева Л. — «Пригородный» колхоз 892
Гайдарбекова П. — Шелковски района «Путь к коммунизму» яха колхоз 882
Куликова М. — Шелковски района Ленина цIерагIа колхоз 880
Бадуева М. — «Горец» яха совхоз 869
Адилгайтханова З. — «Красный пахарь» яха колхоз 862
Картоева А. — «Советский» совхоз 860
Дабаданова П. — Шелковски района «Путь к коммунизму» яха колхоз 858
Кальченко Е. М. — «Красный пахарь» яха колхоз 858
Зайтаева Т. — Гикаловски ОПХ 855
Джамбетова З. — «Красное знамя» яха колхоз 854
Терехова Н. П. — Сунженски района ЦIеча Эскара цIерагIа колхоз 852
Магометхаджиева Н. — Шелковски района «Путь к коммунизму» яха колхоз 850
Картоева А. Д. — «Советский» совхоз 848
Накаева Х. — «Горец» яха совхоз 844
Дугаева С. — «40 лет Октября» яха совхоз 840
Тушаева З. — Шелковски района «Коминтерн» яха колхоз 840
Заурбекова А. — Шелковски района «Путь к коммунизму» яха колхоз 837
Нурчиева Х. — Шелковски района «Путь к коммунизму» яха колхоз 836
Шахгириева Я. — «Ермоловский» совхоз 835
Султанова А. — «Бамутский» совхоз 835
Алексеева П. М. — «Советская Россия» яха совхоз 834
Елисеева М. — Шелковски района «Путь к коммунизму» яха колхоз 833
Савинова Е. С. — ЦIеча Эскара цIерагIа колхоз 832
Цуберо М. Ю. — ЦIеча Эскара цIерагIа колхоз 825
Байсарова Б. — «Бамутский» совхоз 818
Абакарова К. — «Ермоловский» совхоз 810

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР БАХАЧА НАХА БЫТОВИ ГIУЛАКХ ДАРА ЗАСЛУЖЕННИ БОЛХЛО ЯХА СИЙЛЕН ЦIИ ОТТАЯРАХ ДОЛА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиумо сецам бу:

1. Нохч-ГIалгIай АССР бахача наха бытови гIулакх дара заслуженни болхло яха сийлен цIи оттайойла.
2. Нохч-ГIалгIай АССР бахача наха бытови гIулакх дара заслуженни болхло яха сийлен цIи оттаярах йола Положени чIоагIйойла.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный,
1977 ш. 6 апрель.

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР БАХАЧА НАХА БЫТОВИ ГIУЛАКХАШ ДАРА ЗАСЛУЖЕННИ БОЛХЛО ЯХА СИЙЛЕН ЦIИ ЯЛАРАХ ЙОЛА ПОЛОЖЕНИ

1. Нохч-ГIалгIай АССР бахача наха бытови гIулакхдара заслуженни болхло яха цIи енна цIи лу Нохч-ГIалгIай АССР бахача наха бытови гIулакхдара министерства бахача наха бытови гIулакхдеча предприятей, объединеней, организацей, кхыча ведомствай лакха говзал йолча, бахача наха бытови гIулакхдара даьхье 10 шерал кIезигагIа йоацача хана болх беш болча, планаш, производственни заданеш, социалистически декхараш кхоачашдеча, гIулакхдара керда тайпаш, гIулакхдара прогрессивни формаши методаши, балха юкъейоллаеча, отрасла материально-техническа база эргаьккха тоаечен дIахо дегIайоаллаечен, производства экономически эффективность деш долча гIулакхий дикал, бахача наха гIулакхдара культура лакхъеча, квалифицированни кадраш кийчъеча къаьстта белгалбьннача болхлошта.

2. Нохч-ГIалгIай АССР бахача наха бытови гIулакхдара заслуженни болхло яха сийлен цIи лу Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиумо Нохч-ГIалгIай АССР бахача наха гIулакхдара министерствоси, кхыча ведомствашен хьалудениача документашца хьежжа.

Министерствашеи ведомствашен хьачулуча документашца хила еза йоагIаш йолча профсоюзий обкомий заключенеш.

3. Сийлен цIи ле аьнна декхар деш къахьегамхой депутатий городской, районни Советаштеи цар исполнительни комитеташтеи хьалхашка дош оттаде йиш я бахача наха бытови гIулакхдеча предприятей, учреждений, организацей администраци, партийни, профсоюзни организацеша цул тIехьагIа сийлен цIи ярах дола документи йоагIаш йолча министерствашен ведомствашен дIа а дохийташ.

4. Нохч-ГIалгIай АССР бахача наха гIулакхдара заслуженни болхло яха сийлен цIи еннача наха дIалу Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота.

5. Сийлен цIи дIайоаккхийта алха Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиумо мара де йиш яц.

Н. ПРАВЕНЬКИЙ,
Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь.

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНИ БОАХАМА ЗАСЛУЖЕННИ БОЛХЛО ЯХА СИЙЛЕН ЦIИ ОТТАЯРАХ ДОЛА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиумо сецам бу:

1. Нохч-ГIалгIай АССР жилищно-коммунальни боахама заслуженни болхло яха сийлен цIи оттайойла.
2. Нохч-ГIалгIай АССР жилищно-коммунальни боахама заслуженни болхло яха сийлен цIи оттаярах йола Положени чIоагIйойла.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный,
1977 ш. 6 апрель.

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНИ БОАХАМА ЗАСЛУЖЕННИ БОЛХЛО ЯХА СИЙЛЕН ЦIИ ЯЛАРАХ ЙОЛА ПОЛОЖЕНИ

1. Нохч-ГIалгIай АССР жилищно-коммунальни боахама заслуженни болхло яха сийлен цIи лу Нохч-ГIалгIай АССР жилищно-коммунальни министерства предприятей, объединеней, проектно-конструкторски учреждеией, организацей лакха говзал йолча жилищно-коммунальни боахама, кхыча министерствай, ведомствай аьлхье болабеча планови производственни заданеши социалистически декхараши кхоачашдеча, керда техникеи къахьегама толашагIа йола методаши юкъе кхулаеча, отрасла материально-техническа база дегIайоаллаеча, жилищни фондаши коммунальни боахама объекташтеи эксплуатаце йоакхо еча, производства экономически эффективности бахача наха деш дола жилищно-коммунальни гIулакхаши, царна еш йола культурни обслуживании тоеча, лакха квалификаци йола болхлой кийчбеча 10 шерах кIезигагIа доацаш къахьегача болхлошта.

2. Нохч-ГIалгIай АССР жилищно-коммунальни боахама заслуженни болхло яха сийлен цIи лу Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиумо министерствоси кхыча министерствашен, ведомствашен хьачудениача документашца хьежжа.

Министерствашa, ведомствашa хьачулуча документашца хила еза цар профсоюзни обкомий заключенеш.

3. Сийлен цIи кхаро дош оттаде йиш я жилищно-коммунальни боахама предприятей, администраце, партийни, профсоюзни организацеша городской районнии къахьегамхой депутатий Советашта, цар исполнительни комитеташта хьалхашка, шоай эргIагIа цигара дахьа деззача министерстве, ведомстве дIа а хьоргдолаш.

4. Нохч-ГIалгIай АССР жилищно-коммунальни боахама заслуженни болхло яха цIи еннарашта лу Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота.

5. Сийлен цIи дIаяккха бокъо яц алха Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума мара.

НОВ. А. В. ЧИЩЕНКОНА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

Къахьегамхошта коммунистически кхетам лучa хьинаре болх барахи наьча дийнахьа дена шовзткъеи итт шу дизарца дувзаденнеи Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота дойла нов. ЧИЩЕНКО Алексей Васильевича — КПСС Грозненски горкома марксизма-ленинизма университета директора.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный,
1977 ш. 6 апрель.

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМЕ

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума аргIанара заседани хилар. Цига дийцар «Нохч-ГIалгIай АССР жилищно-коммунальни боахама министерства кхелете балхах» министра А. К. Зязина ь отчети, хIьата шотта просвещене министра М. У. Умарова, респотребсоюза председателя Р. А. Мамаева, Нохч-ГIалгIай Министрий Советерча общественни кхачан управлене начальника М. С. Торшхоева «Республика юкъерча шовай дешархошта кхача вIаштIехьбоаккхилга тоадара де дезарий хьакъехьа» яь докладаши.

Президиума заседане чIоагIйир 19 июне къахьегамхой депутатий районни, городий, юртий, поселкови Советашка хургдолча хоржамашца ювзаденнача организационни мероприятей план, хIьата шотта дийцар дукха бераш даьча нанойштеи къахьегама ветеранаштеи совгIаташ даларах, Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Суда составе хилача хувцамех долии, хьыцолеи дешаш.

1977 ШЕРА ХЬАЛХАРЧА КВАРТАЛЕ РЕСПУБЛИКА ПРОМЫШЛЕННОСТО ПАЧЧАХЬАЛКХЕН ПЛАН КХОАЧАШЪЯРА ИТОГЕХ

НОХЧ-ГӀАЛГӀАЙ АССР СТАТИСТИЧЕСКИ УПРАВЛЕНЕ ХОАМ

КПСС XXV съезда решенеш кхоачаш а еш «Производства эффективности баьлла дикали дакхъяра, пятилеткин заданеш толлама кхоачашъяра болча Ерригсоюзни социалистически яхьах болча — КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК сонаме цеган вадаь болаш Сийлахь-боккхача Октябра 60 шу дизара сийна шерра социалистически яхь йоржабй Нохч-ГӀалгӀайчен къахьегамхоша, промышленни продукци маьхала аккхара юбилейни шера хьалхарча кварталан план кхане хьалха кхоачашйина.

Продукци маьхала аккхара 1977 шера хьалхарча квартала план бӀарччача республике гӀолла 101,4 процент кхоачашйинъ, цу даькъе союзни доладъярча предприятеша 100,6 процент, республика доалйхьерчар 103,6 процент, республика Министрий Совета чуйоагӀача промышленносто — 102,9 процент.

Промышленноста доакъошна 1976 шера хьалхарча квартале кхиначуна нийсйича продукци йоаккхиита лакхденнад укх боарамегӀа:

мехкдаьтта промышленность — 2 процент;
газови промышленность — 18 процент;
химически промышленность — 14 процент;
машинаш ечен металла обработка ечен — 7 процент;
хьуни дахчах хӀамаш ярен промышленность — 7 процент;
дийга промышленность — 3 процент;
кхачан промышленность — 13 процент.

ХӀара предприятеша продукци маьхала аккхара план кхоачашъяра производство дегӀаяра темаши хьаьлох укх даиннаш:

	I квартала плани кхоачашъяра процент	1977 ш. I кв. проценташ 1976 ш. I кв. нийсйича
«Грознефть» Ленина ордена производствени объедниени	102	102
Вознесенски газ чакхйоахи завод	104	83
Грозненски газ чакхйоахи завод	100,1	153
Карабулакски химически реагентий завод	100	117
«Грознефтеоргсинтез» Грозненски производствени объедниени	100,4	98
«Красный молот» завод	101	106
«Оргтехника» Грозненски производствени объединене «Электроприбор» завод	103	106
Г. Ахриева цӀерагӀа «Электроинструмент» завод	104	113
«Пишемаш» завод	104	102
«Трансмаш» завод	101	99,0
Электромеханически завод	101	106
Гудермесски медицински инструментий завод	107	106
Грозненски ремонтно-механически завод	102	102
«Союзавтоматстром» ВНПО опытно-экспериментальни завод	103	115
«Автоспецоборудование» опытно-экспериментальни завод	100,0	107
«Грозэнерго» районни энергетически управлени	100,3	98,4
«Терек» яха Нохч-ГӀалгӀай производствени мебельни дахчах хӀамаш ю объедниени	100,4	97,8
Хьун боахама управлени	101	99,0
Ермоловски ДОК	106	140
Цементни завод	64	75
Грозненски аьшкабетонни конструкцей завод	100,3	106
Аргунски цӀенош дара йоккха панелаш ю завод	68	123
Аргунски гӀишлон материалийи гӀишлон индустрен комбинат	100,1	80
«Чечингушводстрой» гӀишлон управлене Аргунски аьшкабетонни изделей завод	143	106
«Чечнагсельстрой» треста аьшкабетонни конструкцей завод	100,8	91
Назрановски трикотажни фабрика	100,0	95
Швейни производствени объедниени	102	106
Кога гӀирс-бу фабрика	103	106
«Консервплодоовощ» Нохч-ГӀалгӀай производствени аграрно-промышленно-торгови объединене	108	133
Грозненски дулха комбинат	104	92
Шурий промышленноста Нохч-ГӀалгӀай производствени объедниени	108	110
«Чеченингушвино» Нохч-ГӀалгӀай производственно-совхозни объедниени	103	118
«Чечингушпромстройматериалы» производствени объединени	100,5	100,7
Республика кхачан промышленноста министерство	106	101
Моттигерча промышленноста министерство	108	103

Промышленни продукце керттера тайпаш хьадар хьаьлох укх даиннаш:

		1977 ш. I кв. хьаьь продукци	1977 ш. I кв. проценташ 1976 ш. кв. нийсйича
Электроэнерги	млн. квт. сахьат	931	98
Газ	млн. куб. м.	643	105
Болат	эзар тонн	8,6	93
Нефтеаппаратура	эзар тонн	4,6	104
Насосаш		234	157
Хица тӀоаннаш теддра йола агрегаташ		25	96
Скважинаш карарзаяра йола цементировочни агрегаташ		157	108
Тракторни прицепаш	эзар	[illegible]	[illegible]
Трансформаторни подстанцеш		453	99
Электрографически аппараташ		569	103
Электрически инструмент	эзар	65	120
Етта кирпичик (колхозашта хьаер йоацаш)	млн	45	100,0
КӀир	эзар тонн	6	75
Гипс (алебастр)	эзар тонн	4,0	100,0
Сборни железобетонни конструкцени оатхалеш	эзар куб. м. изделеш	[illegible]	86
Цемент	эзар тонн	97	70
Хьу кийчъяр (колхозашта кийчъер йоацаш)	эзар куб. м.	36	106
Цу даькъе: ГӀудикка эца хьу	эзар куб. м.	16	100,0
Херх хьекха хьу (колхозашта кийчъяр йоацаш)	эзар куб. м.	9	82
Дахчан-шолкий плиташ	эзар куб. м.	15,4	112
Фанера	млн. кв. м.	2,1	116
ТӀехьаьхьера вазата бераькъаш	эзар	[illegible]	126
Чуйоала дувладу вазата бераькъаш	эзар	[illegible]	138
Швейни изделеш	млн. сом	13,5	100,0
Телата кога гӀирс	эзар пар	206	111
Духх (промышленни кийчдаьр)	эзар тонн	2,9	97
Колбасни изделеш	эзар тонн	1,2	[illegible]
Паччахьалкхен бедала ресурсашкара машадаьтта	тонн	[illegible]	133
Паччахьалкхен бедала ресурсашкара генарий даьтта	эзар тонн	2,7	2,5-за
Шекача шурий продукцеш	эзар тонн	19,1	106
Хьаьжа, жейчаш, пастa бримзо а йолаш	тонн	[illegible]	111
Кондитерски изделеш	эзар тонн	1,3	105
Маьхца маькхабулцей изделеш	эзар тонн	18,1	97
Макаронни изделеш	эзар тонн	1,5	106
Консерваш	млн. усл. банка	15,1	113
Йий	эзар дал.	200	122
Металлически пхьегӀаш	тонн	66	73
Металлически ментеш	эзар	6,6	120
Шарикови авторучкаш	млн.	1,5	92
Бытовой химе товараш	млн. сом	1,2	80
Мебель	млн. сом	4,5	101

БӀарччача республике гӀолла продукци маьхала аккхара план кхоачашйинъ яле а дукххача предприятеша бизза пайда айабак производствени мощностех йолаш йолча торонгех.

1977 шера хьалхарча квартала план кхоачашъеьаш болат, насосаш, тракторни прицепаш, херх хьекха хьу, мебель, кӀир, етта кирпичик, сборни аьшкабетонни конструкцеши оатхалаши, цемент, швейни изделеш, металлически пхьегӀаш.

Культурно-бытовойн боахамен гӀуллакхашта эша товараш арахецара 1977 шера хьалхарча квартала план 96 процент мара кхоачашъяьаш, совхиа цу хана арахийца хинарав 0,5 процент мара дукхагӀа арахийцадац уж товараш.

Культурно-бытовойн боахамен гӀуллакхашта эша товараш арахецара оттаь заданеш кхоачашъеьаш: «Терек» яхача производствени мебельни дахчах хӀамаш еча объединене, «Чечингпромстройматериалы» производствени объединене, моттигерча промышленноста министерства предприятеша.

БӀарччача республике гӀолла лаьрхӀача промышленносте къахьегама оксарлен хьалхарча квартала план кхоачашъяьй 100,3 процент. 1976 шера хьалхарча кварталаца нийсйича къахьегаме оксарле лакхъеннай: Грозненски газ чакхйоахача заводе 63 процент, Карабулакски химически реагентий заводе — 15 процент, «Оргтехника» яхача Грозненски производствени объединене «Электроприбор» заводе — 8 процент, Г. Ахриева цӀерагӀча «Электроинструмент» заводе — 12 процент, Ермоловски ДОК-е — 39 процент, «Автоспецоборудование» яхача опытно-экспериментальни заводе — 8 процент.

Республика промышлени предприятей болхлошеи инженерно-технически болхлошеи беррига шоай низ тӀаберзабаьб ханал хьалха иттлагӀча пятилетка шоллагӀча шера плани социалистически декхараши кхоачашдаран бахь ма-боаггӀара Сийлахь-боккхача Октябра 60 шу дизара вакъьабахараш.

Нохч-ГӀалгӀай АССР статистически управлене.

ДикагӀоала хьехамча, говзанча...

«Грозэнерго» № 2 йолча теплоэлектроцентрала йоккха а сийрда а помещени я. Республикерча заводашта, фабрикашта, промыслашта эша электроэнерги хьалуш йола йоккхий турбогенератораш я укх чу цахддаш болх беш. Юххьанца укх чу ваьннача хеталу цхьаккха саг а воацаш укх болх беш йолаш сайна. Бакъда, из цкъарчоа мара хеталац. ТЭЦ-е болх беш я дукхача къанех пак бола йоккха коллектив.

ТЭЦ-е хьалхе лелаерех цаӀ я Канарский Алексей Антонович керте латта слесарий бригада. Цу бригада членех дукхагӀа бараш рационализатораш ба. Цар гийнача рационализаторски предложенешна торо хулийт энергетически оборудованена ремонт ечара болх аттача баккха а машинашка дукхагӀа болх байта а.

Канарский Алексеи шийна къахьегама вахар хӀиадолайдяна теплоэлектроцентрале. Из цар 1952-ча шера. Цхьаькха а говзал ка турбинни цехе це кара ца ерзаеш. Слесара ученикагара мастерага ккачар — иштта ба Канарсе къахьегама никъ. Дукхача шерашка хьахиина практика чӀоагӀа йаькъйоал цунна. Республикерча дукхача электрически предприятешка болх бераша юкъе дикагӀа вола рационализатор яха цӀи йоагӀаш еснай вовкъаст Канарскена. Йоккха говзал йола специалист хиниа ца Ӏеш, из ва дика хьехамча а.

Дукхача шерашка хьаьмала къахьегарах массейттаза совгӀатанца белгалвоаьхаь из. Цун даькха тӀа йоал Лопински юбилейни медаль, «За трудовую доблесть» яха медаль, «Знак Почета» яха орден, «РСФСР социалистически яхьа отличнико» яха значок.

Коммунист Канарсевой керто латта слесарий бригада шиш йола кхз тӀабахийта къахьегаш я Сийлахь-боккхача Октябра 60 шу дизара сийна вахле а итта.

Х. СУРУДЖАНЦ.

ДОТТАГӀАЛ ТЕССАД

ЧӀоагӀа доттагӀал тоссаденад Шалински района Курчалоерча № 1 йолча Грознерча № 18 йолчен юкъерча школай дешархоштен хьехархоштен юкъе. Цу школай пионерашей комсомолашцей буззам лоаттабу вӀаши письмош яздеш, делагаеш ухийташ, салаӀара сайренаш чакхйоахаш. ХӀьата хьехархой а да уж шоайла вӀаши бувааш дола дукха дика гӀуллакхаш. Уж дагабуве дешар хьехаран кхетам баларан болх дикагӀа вӀаштӀехьбаккхара хьаькъехьа, методически балха толашагӀйола опыт дӀа-хьа тел, ййлла урокаш чакхйоах.

Дукха ха йоацаш Курчалоера дешархойи хьехархойи шоай доттагӀий болча Грозне хьошалгӀа баьхка хилар. Фу самдашна комсомольски собранеш, тайп-тайпара диспуташ, салӀера сайренаш чакх миита йоах хьожаш хилар тхо. Иштта цар тхона оттадир художественни самодеятельноста концерт. Кастта Курчалое тӀаэргба оаха Грознера тхоай доттагӀий.

А. МАЛАКОВ, Курчалоерча № 1 йолча школа хьехархо.

«Дикала тешал — проектага деиз изделенка кхачаьлна» яхача кердача гӀулакха инициатораш а хиина дӀаэттаб москвичаш. Проектно-конструкторски производственни коллективашта юкъе социалистически содружества договор цоашта чӀоагӀдаьрех я «Калибр» яха заводи автоматизацеи тӀадьожамех средствай ОКБ-ех. Цар цхьаьн низ тӀебоххйташ хьаьнй массехк контрольно-измерительна устройствай модификацеш. Цар торо хулийт тӀех лаккхача боараме приборай хьалра кийчо е.

Тамашийна керда хӀама хилар монтаж ечен оборудовани кийсъечен хана дикагӀа болча конструктораши, инженераша-технологаша, керттерча профессе болхлоша цхьана вӀаштӀехьбаьккха болх. Цо торо хилийтар дукхха шиш тайпара изделеш хьеи лоацача хана кийс а еш уж дӀателеа.

Укх шера ӀалашӀоеши производствени техни цхьаьа творчески къахьегар бахьан долаш «Калибр» дукхха изделеш паччахьалкхен дикала Знак йолаш араехафгхьа.

СУРТА ТӀА: «Калибр» яхача завода автоматаши автоматически линеши еча цехе дикагӀйола автоматизацени тӀадьожамен средствай ОКБ конструктор Б. Большаков (юккъерча) «Калибр» завода слесаря-сборщикаца А. Лосевцеи, (аьрдехьарвар) радиорегулировщикаца Ю. Голоплавнаии цхьана контрольно-измерительни автомата механически электрически узлай схема кийчъеш ва.

В. ЗУФАРОВА сурт. ТАСС фотохроника.

ГРУЗИНСКИ ССР. Ленински коммунистически субботника хьинаре кийчо еш латт Ленина ордеи лелаеча «Чиатурмарганец» яхача горнорудни комбината рудникашкен участкашкен. 16 апреле субботнике дакъа лоацаш хургва 5 эзар гаргга горняк.

Г. Димитрова цӀерагӀча рудоуправлене коллективо лекхар тӀаййцад 700 тонн марганцеви концентрат яккха аьнна. Цу дийнахьа даьккха ахча — 21 эзар сом — пятилетка фонде дӀачулургва.

Шу доладеча деиз предприяте мехка металлургически предприятешкен довзол дехьен дӀадахьийтад планал совгӀа итташ эзараш тонн руда.

СУРТА ТӀА: «Чиатурмарганец» яхача комбината Г. Димитрова цӀерагӀча рудоуправлене партбюро секретарь Ю. Шеклашвили горнякашца цхьана ленински коммунистически субботник чакхдаккхара план оттаеш ва.

А. МАЧАВАРИАНИ сурт. ТАСС фотохроника.

СИЙЛЕ ХИЙЛА ХЬАЛХАЛАТТАРИЙ!

ПИСЬМОЙ ОБЗОР

Денгара денга шерлуш доагӀа Сийлахь-боккхача Октябра 60 шу дизара сийна яьржача социалистически яхье хьаькле лелаерий мугӀараш. Революще юбилей хьинарерча къахьегамца белгалдаккха аьнна парте даьча кхайкарале гӀулакхаца жоп лу вай республика халкъбоахама деррига довкъой къахьегамхоша.

Цунна къьгга дола тешал да тха редакцехи почтаца хьаухаш дола дукхха письмош.

— Вурийтта шу даьина йол йолаш Грозненски № 3 йолча аьшкабетонни конструкцеш еча заводе балха ера Сатуева Лейла, — язду тха штате воацача корреспондента Х. Даднева. Вурийтта шера цига болх беш башха-дика специалист, производстве хьалхе лелаер хиннай Лейлах. Дукха беза цунна шийн болх, цудухьа хӀама хьдеча дика ка я йоал. Лакхерча разряда арматурщицас ийслагӀча пятилетка итогех хьалхара моттиг яьккхар. Из бахьан «ИйслагӀча пятилетка ударник» яха значок еар цунна. Къахьегама хьинар ахь а яйнь болх бу Лейлас иттлагӀча пятилетке. 1976 шера къахьегаме дика толам баккхара предприяте сийлен Доска тӀа хьалтехад цун сурт.

Укх шерара итт бетта план 25 октябре кхоачашъергья, аьнна дехкараш тӀаййна Ачалукски минеральни хий доаккхача завода коллективо, — яхаш хоам бу предприяте болхлочо Д. Коженкос. Шоай денна дош сийлена кхоачашду болхлоша. План 23 эзар шуша йолча цхьан сменагӀа 41 эзар шуша хий арахеч Дзурабова Вабуси керте латтача бригадас. Завод йаллеча дена изза хӀама карагӀахьинадац цхьаь цхьан сменана. Октябра 60 шу дизара сийна яьржача социалистически яхьах дола беркат да из. Къаьстта дика къахьегаш хьабоагӀа слесараш-наладчикаш Измайлов Ӏаддал-Керим, Боков Зяудин, шушашка хий чудеттар Цмадоева ПаьтӀамат, бракоошице Кузикова Мадина, ахьбараш.

Трамвая водитель я Барахода Людмила, — язду тха штате воацача корреспондента Я. Бубнонкос. — Болх бу цхь шу ха мара еце я ший профессе боьконца йола говзанч хиннай цох. Цо Ӏона я бах хӀана трамвай лехкаш ба мехкарий Сулейманова Любан Абдулкадырова Тамарая. ХӀьата шиш производствени болх цхьаккха хьалха на воалийташ бу Людмилас. Къаьстта чоалхане лоархӀаш я предприяте водителаша № 5 йола маршрут. Цу маршрутах болх бу Людмилас укх тӀаххьарча шин шера. Нахаца Ӏимерза безаме йолаш еамах я йола. [illegible] из коллектива а.

Иштта шиш професси езаенначарех цаӀ я З. Хизриева юкъпаи йола «ВӀаьсти» яха цӀи лелаеча Гудермесски ателье швеймотористка Дашаева Хьава. Ше тегаш дола баракъа заказчика товргдолаш, из раьза хургволаш, творчески уйла тӀайохийташ болх бу комсомолкас Дашаевас. Дика тешал ду цун говзала цхьана болх беча мастераша-хӀамаш тегараша Людмила Васильевна Лисицкаяс, Капиталина Емельяновна Саевдос. Производства эффективности продукце дикала лакхъе яха парте лозунг дизза кхоачашде гӀерташ болх бу йоӀо. «Бахача наха — хозен дикен товараш» яха принцип балха керте лаьцад цо.

Сийлахь-боккхача Октябра 60 шу дизара сийна яржачь яхьо Нохч-ГӀалгӀай гӀишлошъяра управлене специализированни гӀишлон-монтажни управлене гӀишлошъерий къахьегама хьинар айдаьд. Тха штате воацача корреспондента М. Фомина яздеча тайпара, хӀара болало шийгара доагӀа дакъа юкъедаьла гӀерт Октябра юбилея сийна яьржаче яхье. Хьалхе лелаершта юкъе болаш хьабоагӀа С. Р. Мелконьянц керте латтача бригада сантехникаш, В. Г. Мирзояна бригаданараньккаш дехкараш, В. Ф. Дигаиова бригаданара трубоукладчикаш. Шоай балха нормаш 140—160 процент кхоачашъеш къахьег цу бригадаша.

ШоллагӀа шу да Азиев Мусея Советски Эскаре гӀулакх дах я вьына цӀавеначул тӀехьагӀа № 5 йолча Шьаьарча дӀа-хьа лелача колонне болх беш вола,— хоам бу гӀишлонхочо С.-С. Сандова. ПхелагӀча разряда хаменшик ва Мусея. ХӀьата я шиш говзал ахь я шерье гӀерташ ва из. ДегӀаца ядеш, гӀулакх дола комсомолец, массанена я веза. Юкъера образовани яьккха хиннаи Мусас шиш хана. ХӀанз сайрийнарча школе чакхдоаккхаш ва из шиш дешар.

Кхаь бетта заданн 25 марта кхоачашъйай «Южэнергоизоляция» яхача управлене Кавказски участка коллективо. Тха штате воацача корреспондента энергетика Х. Суруджанца хоам беча тайпара, оборудовани мукх ца яийтара къаьстта дукха балхаш даьа «Грозэнерго» предприятешка. Кхаь бетте лелаьча социалистически яхье котбьаьнирех ба изолировщикаш Ю. Вовченко, В. Гусев, В. Руденко, иштта кхмбараш.

Шерагара шерага чӀоагӀлуш, ина болаш йоагӀа Шалински автотранспортни предприяте, — язду Шьала районерча хьехархочо А. Малицева. Совхозерча кхаь беттаца нийсдича дикка алсамъьйнай предприяте балха оксарле, кӀезигъенай автотранспорт болх ца беш латтала, капитальни ремонт ца еш из лела хаиаш дӀаьхьенай, пассажираша гӀулакх дара культура лакхъенай. Социалистически яхье хьалхе лелаеча дикагӀа болча водителех ва коммунист Базакаев Шепи, аьшкапхьар Джабраилов Мовлди, водителаш Дачаев Шамиль, Ахьябов Мовсар, дукхха кхибараш.

Гудермесски АТП коллективаш социалистически яхь лелаю Шалински АТП водителаша. Кхаь бетта итогех хьалха ба шалинцаш. Шоай къахьегама хьинар лаьгӀде дега бец уж дӀахо а.

Массехк де мара дисадац Ерригсоюзни коммунистически субботник хургдола ди хьатӀакхача. Къаьстта хьинар айкарца белгалдаккха лаьрхӀад из укх шера, — язду Ф. Высова, — «Консервплодоовощ» яхача объединене предприятеша.

Грозненски консервни заводе 544 саг араяргва субботнике, царех хоа бӀаь саг шоай балха моттигашка къахьегаш хургва. Цу дийнахьа 9250 сома продукци аралеца, плана бӀаь совгӀа гӀа дӀайогӀа лаьрхӀад консервщикаша.

Из тайпа чулоацам бола письмош кхи дукхха а да тха редакцехи почтаца.

Политически экономически дешара систем

Занятеш ярах боала пайда

«Старогрознефть» НГДУ вӀашагӀъоала дешара форма теоретически семинар я. Деша багӀарех дукхагӀа бараш лаккхера образовани йолаш ба, массане а йоккха производственна стажи вахара опыти я. Уж ба юкъерча звеноцара, лектораш, докладчикаш, политинформатораш я болаш, коллективашта хьехам беш бола инженераш, отделийи подразделенейи начальникий заместителаш.

Беррига пропагандисташ кхайка тӀа а боалабвь хьайийлла йир аргӀанара занятн. Цига къовстаь тема: «Къахьегача коллективашка социалистически яхь вӀаштӀехьаккхар». Собеседоване хьисапе чакхъьлар занити. Пропагандист Борис Петрович Мирух ше дика кийчо я, конспект а йолаш вера занята. ХӀаравар къамаьла даь вьйлча цу къамаьла чулоацам бовшхар цо, хӀанта нагахьа санна дешa багӀараша дийшачоа тӀатоха е тӀеравенике дешая хӀама хилча, цо из ше дора. Йоккха дианеш йолаш, политикиx дика кхетаце, вота дӀатӀаьшаргйолча тайпара материал хьеха хевш ва пропагандист.

Хьалхарча дешах лаьца къамаьл дир воа Крикунова: «Социалистически яхьа къахьегамхой вахара боарам лакхбалар». Цо хьахенхар из дош капиталистически мехкашкен вайнигеи мишта латт, капиталистически мехкашкара бараш шоай опыт вӀайовзийтар дезаш ца хилар. Из конкуренцеца дувзаденна да, хӀанта социализме наьха творчески инициатива дегӀаккхув. Юххьанцарчунгара хьайолаьь социалистически яхьа еррига формаш йийцар цо. Шиш къамаьл КПСС XXV съезден профсоюзий XVI съездех материалаша дувзаш дир цо.

Геологически отдела начальника Г. Д. Крусинскаяс даьча къамаьла тема: «Социалистически яхь — цхьаьа творчески инициатива дегӀайоалаяра керттера гӀулакх». Цо хьахьекхар КПСС XXV съезда материалашка из доаш малагӀча тайпара дувц, 10-гӀа пятилетка — эффективностеи дикален пятилетка миштa белгалйоаккх, бухсешаш цо лерхӀар къахьегама оксарле, балха дикал лаккъяр хухьа лоттабу къоаcам хилар.

ЦИТС начальника заместитела нов. Климова даь къамаьл «Ӏилма-техническа прогресса, къахьегама оксарле сихагӀа лакхъяра деша» хетадаь дар. Ше къамаьл деча хана цо белгалдаьккхар, Ӏилма-техниче прогресса наькъанри производства эффективность лакхъеш хилар. Цу гӀулакх оарцагӀбола беза инженерно-технически болхлой, кердадараш производстве юкъеккахьа, фондеx пайда дикагӀа эца беза. Цо шиш къамаьл моттигерча материалаца дувзаш дир. Производства цхьайола операцеш тоаяра чакхьакхь непорчеца, массехк предложени елар цо. Транспортникешцара гӀулакх вӀаштӀехьалаш цар тӀаэпаш дола социалистически декхараш царна дӀадовзийташ ца хиларца. Снежни организацешна яхь лелаш.

Яхьа формаш яьшхар: партийни кулгалдар, демократически централизм, яхьах боала пайда. Еррига тапашка керттердар — наьхa творчески инициатива лакхъяр долга белгалдаьккхар. Доле, участникаш хьаьлхха яда хӀара болхлочун творчески лааманш хьахьокхаш йола экранаш.

«КПСС XXV съездо социалистически яхь дӀахо дегӀайолаяра хьакъехьа» яхача деша хетадаь дар МОП воккхагӀволча инженера Ф. Н. Лозакова даь къамаьл: къахьегамца коммунистически хьисаме гӀулакх лелаеро кхолдамаш де, хьисар де Ӏомабу ях, хьлар цо. Шиш коллективера белгалагӀа дола хӀамаш дийцар деша вацӀачо. Цо хьахьекхар РИТС-1, РИТС-3 даьха толамаш, профсоюза XVI съезда материалаш яьшхар, хьахьекхар социалистически яхьо керда дика лостам лаьца хилар. Социалистически яхь дикагӀа дегӀаена ше хул, дикагӀа кхетабу ях. Цо хьахьекхар, Советски Ӏаьвал латтача шерацна нах экономически социальни дегӀабахкар.

Къахьегама отдела начальника И. Ф. Черемухина даь къамаьл «Социалистически яхь вӀашагӀйоалара даьккъера кулгалдочун лоархӀам» яхаш дар. Социалистически яхьа итогаш еча бала дакъа доаи администраце а. Эша ловкъостах ду кулгалдочо, социалистически яхь дегӀайоалаяра лостам тех. Моральни материальни поощрене коллективера хьда довзийтар. Черемухина. Укхазе поощренегӀа белгалвоаккх «Профессех дикагӀа вар» яха цӀи яларца. Сийлен грамота, вымпел, диплом, Знак яларца. Материальни поощренеа ахча ялеш 1-гӀеи 2-гӀеи моттиг лаьцараш.

БӀарча хьайнйцача занити дика чакхьялар. Деррига дешаш нийса къоастадир, КПСС XXV съезден профсоюза XVI съездеш материалех пайда а эцаш.

Занити чакхйоалаш цун тохкаш бир пропагандиста. Нийлача темаца хетадаь фильм а гойтар чакхъялар занити. Гойтара пособеш пропаганда технически средстваех пайда яцар.

Л. ЕВЛОЕВА, КПСС Октябрьски райкома инструктор.

Советски вахаро хьаькар

КЪАХЬЕГАМА ДЕЗАЛЦАРА ШИ ВОША

«Малгобекнефть» яхача мехкадаьттеи гази йоаккхача управлене коллектива боезаш а сий деш а ба вежарий КоттоевгӀар Турен Султанни. Тура электроцеха воккхагӀвола диспетчер ва, хӀаьта Султан № 3 йолча РИТС-а пхелагӀча разряда оператор ва.

Цар да Коттоев Дауд а хиннав Долакоа бахача наха юкъе эггара хьалхара бурувдеттар. Тхьаьи иттлагӀча шерашка юрта боахам бита а бита МагӀалбика мехкдаьтта тохкача управлене балха вода из. Цига балха оттарах товлу цар хьал-торо. ВоккхагӀволча Турас электромонтера говзал Ӏомаю. Цхьабакъда вӀаьхха хьайнача тӀемо йохаб дезала лаамаш.

1941 шера тӀем тӀа моттагӀчох латаш чакхвоал Тура. Долакоа 1942 шера йийттача йоккхача тонаша цун нана Кана юв, хӀаьта да Дауд тӀема доазох чакх а ваьле ведда дӀавода немцаша кӀалахьарча шоай юртара, иоастагӀчо ше пхеи вигар кхераш. Да-нана довиаш дус бераш Хьамид, Султан, Сулумбек, Маржан. Цхьабакъда Ӏаьдало йоккхо ю цар — фашисташ МагӀалбика тӀехьашка кхайсачул тӀехьагӀа берий цӀенош хьалххув уж.

ТӀема шераш чакх а даьна цӀавоагӀа старшина Коттоев Тура. Шиш вежарий кора ца баьчул тӀехьагӀа Алма-Ате вахалов из. Цига балха вода. Алма-Атерча кога гӀирса фабрике болх беш хиина Марин Павловна йоалаш. ДӀаболалу цун шиш дезал. Цхьабакъда цӀаккха бицлац цунна вежарийа йикарйе. Эггара тӀехьа 1956 шера вӀашагӀкхет КоттоевгӀар. Уж берригаш а кхийна, естий кхийла е маьре баха хул цу хана.

Турийи Марияйи даь бер — Любан, Тамарея, Зинан, кӀаьнк Анатолийн— кхуе. Цар массане а цо-шоай вахара никъ лаьцаб. Саг я йоалаь № 2 йолча РИТС-е оператор воаш къахьегаш ва Анатолий.

ПаргӀата квартира еннай Марияней Турийнеи. Шоай бераш а тӀехьа уж болча каст-каста боагӀа цар мехкарий. Уж баькхача, цун яр саина йолча, паргӀатача квартире лоалаха вахача вешийта Султанага кхайк Тура. ДӀаболалу сакъердам.

Султанея цун сесага Хановн воркӀ бер да. ЙоккхагӀа йола йоӀ Малика маьре а яха дезал болаш я. Из а йоагӀа шиш денаиа долча шакхе бер а тӀехьа. Ашхабаде вах Султана воккхагӀа вола воӀ Руслан, Идрис Советски Эскаре шиш гӀулакх дизза деш ва, кхка дешн зӀамагӀа долча бераша.

Дезал дукха бале а, хӀана эшаш вахац Султан. Говзал лакха йола мехкдаьттахо хилара тарра, дика алапи эц цо а цун сесага а.

КоттоевгӀар шешр гулаелча шоай цӀен воккхагӀа волча ТурийгӀара тӀемах лаьца сакъердаме хӀамаш дувцар дех бераша. Цу хьанкъехьа дувца шортта хух тӀема ветерана. Цунна дола тешал да Турас леладу Даьхен совгӀаташ — орденаши медалаши? Царна юкъе шоллагӀча степена Даьй-мехка тӀема орден, «За оборону Кавказа», «За отвагу» яхеи кхьйолеш медалаш.

ТӀем тӀа санна бӀу ца кхожабеш, халонех ца къахкаш къахьег Дауда Турас производстве а. Из ва коммунистически къахьегама ударник. 1972 шера къаьстта къахьегама толам баккхарах цун тӀема совгӀаташта цхьаькха паччахьалкхен даьа совгӀат ЮтӀакхийттад — Октябрьски революце орден.

Къахьегаме толал хӀинa кагӀдаьнвад Султана а. Из а ва коммунистически къахьегама ударник. Дукхазза вах боле совгӀаташ тийнад цуина «Малгобекнефта» НГДУ кулгалдоша. Цу совгӀаташта юкъе я «За доблестный труд» яха медаль.

Шин вошас хьинаре дакъа лоац общественни вахаре. МагӀалбика халкъа суда заседателаш ба уж. ХӀаьта цун совгӀа, Тура «Малгобекнефть» НГДУ парткома, парте горкома член а ва.

Иштта бахаж а къахьегаш а ба вежарий Турен Султани.

И. НАШХОЕВ, МагӀалбика «Ленина байракх» яхача газета редактора заместитель.

ФЕРМА ЭРГАЛОНАШ

Йоккха опыт йолаш, къахьегаш тІера болаша дукха хан ю Малгобекски районан «Ингушский» совхозе болх беш. Масала, осеменатор Обозина Лидия Ивановна. Тахана ду цо хьадер. Из бахьана долаш теттера раьза бу цунна комплекса а совхоза а куьгалхой.

Баьццаш витаминийн хьоар доаккхача, гранулаш кийчъеча цига болх беш ва механик Боков Мовлди.

— Дийнахьа буса юкъара лаьрхІача 17—18 сахьата болх бу цо, баьццаш витаминийн хьоар доаккхача хана. ХІаьта къахьегаш оасарле лаьха йолаш а ду цо хьадер. Болх беш итт сахьат доаккхаргда аз, болх ца беш шиъ сахьат ца доаккха, оал цо, — дувц Боковах бухгалтера Коригов Султана. — ІуйренЙна сецца болх дІаболабе йиш хургйолаш боад къоандибенначул тІехьагІа ши лафет мошна доакъар дІаоттаду цо. Цхьа мошна доакъар хьатІа ца дахьаш йоккха юкъ яьнча, бер делхаш ца хилча канас йоаккхоаш, хьалха оарц доахкх цо. ХІаьта бахие волчо нийсденна кхоачамбоацар дІадаккхдаша хоа а вертаяц. Лояща аьнча, дог лазаш ва иний балхах.

ХІандареоа доакъар кийчдеш вене ва Боков болх беш. Дааша дисача доакъара юкъера дІахо наьха эша йиш йолаш дар хьа а къоастадийн кІ волча хьадахь. Цунах баьццаш витаминийн хьоар, концентрированни доакъар техе хьаьи а дийн, чаш эду. ТІаккха Іаьарца къаьл а дийи юкъ а хьаьнка хул. Иштта кийчдаь доакъар дика дуъ хьайбашта. Цул соагІа цу гІулакхо йиш хулийт доакъара кхом бе а хьайбий продукция шеккхарга дІадодар лоаде а.

Вежа Іушта юкъе дишагІчарех ва1 ва Гетагажев Мухьмад. Красно-степной фух доля 160 шинар да цо лелаеш. Цергаш дьокаш, Іушал деш шийн сесеганек вейннек цхьана комплекса йоа латтача вагонекка чу Іа дахьаккар цо. Ера йоалхонта хьаьнка дика тоаденнон уккъ цІенон да деррига шинараш.

— Халонех бІу къожабеш ши ва, хІаьта шиъ гІулакх дикъе хоин в ва, — йоах Гетагажев Мухьмадех Коригов Султана.

Цхьа юкъ яьнча тхона хьаьгІандерга цу совхоза цІи хеза комбайнер Гетагажев Хьажбикар. ІйслагІча пятилетке бе беза болх шин шера беь хьадар ва, хІаьта соалха план 300 йолаш 835 тонн хлат аьрдар цо. Дукхача хана деза хьаьнала къахьегарах КъахьегамЦІеча Байракхь, «Знак Почета», Къахьегама сийлен ІІІ степене орденаш, дукха медалеш еннай Хьажбикара. Соалха ялат чуйца доаллаше a шиъ комбайн дика тоаь дІа а оттаъ ферие балха вера, вера ьнча а декар а даь воалавир.

Хьайбашта лаьрхІа доакъар дІахеача склада оттаве тешаьме саг эшар. Цига болх бе ваьийтар коммунист Гетагажев Хьажбикар.

Хьайбаш латтача помещенешкара ара лафеташ кхо, нулаш дІаккхуьаш МТЗ-50 маркех йола цхьа трактор лелар. ТхІина хьалхашка гІолла массажказа тІехъъьлар из.

— Сиха лел из трактор-м, — аьнча:

— Дика механизатор ва цу тІа вагІа Гандалоев ТахІир,— алар Хьажбикара. — ХІаьта ше хьоне хилйра тарра кедай болх а бу.

Доахан латтача шин помещение доакъар хьатІакхухьаш, чура транспортераша вредоахаха кхо, нулаш дІаккхуьаш болх бу ТахІира. Шин трактористо бе беза болх цхьаьне кхоччабу цо. Мишта? ХІара помещенера транспортераша нулхаш, кхо арадоаккхача моттигашка цхьацца лафет хІа а оттайнЙа, доакъар хьатІаккхахьа воалу. Транспортераша лафеташ еттачул тІехьагІа уж лаьрххІа хьакьоастальча моттиге Іо а йоссайнЙа, юа а доакъар хІатІаккхухь, лафеташ кхох, нулхех хьалйиззалца. Иштта, хаддаза конвеерах болх бу цо.

Гетагажев Хьажбикара сандика тепал ду цуна Коригов Султана а.

ГІулакха дІагІерта тей ца хоаладе, юхагІерта муш хоадабергбалаш, хьалхашка йиллар юхайохьийтаргйолаш-м вацар аз цу хьалха, — йоах ТахІирах Султана, вола а къе- [illegible]

— ХІаьта хІанз цо беча балха геттара раьза ва со а, совхоза кулгалхой а. Из сана дика болх беш вола механизатор наггахьа мара вац тха эррига совхое.

Дукха къона доаркаш ба хІанз комплексе болх беш. Иштта, Карнева Аьсет, Медова Радимхан, Коригова Аьсет, кхыбараш. Сиха кареерзаш летт цар шоаш хьеракача балха говзал. ХІаьта тамаш а яц. Цар новкой a 6a комплекса дикагІбола доаркаш Коригова Баната, Кериева ІайшгІ, Медова Аьсет.

Лакхе байцераш санна болча наха хьаьнала беча болло торо хулийт комплекса коллективата толамаш даха. Цунна теман ду хьокхамаш а. Иштта, соалха укх хенна йоаккхаш хиначул юкъера лаьрхІача килограммий дукхагІа шура йоаккх хІана хІара кхоабача Іаттагара дийнахьа.

Цхьа ла яьнча хьавера комплекса бригадир Ажигов Хьасан. Цунна цхьана доахан латтача помещенешка, цига бечаш балхага хьажа дахар тхо. Номер цаІ йола помещени. Укхаш латт 200 соагІа етт.

Божа беттаьш боаккар доаркаш, хІаьта бежа Іуй — доахана силос юллаш. Достам болаш цІена яр помещене. Дика тоаденна, цІена дар доахан а. Цхьан бІоагІа тІа хьалтеха йоал доаркас социалистически ялье хьалхара моттиг яьккхалга хьахьонхаш йола хоза вІалутІехьаьккха белгало. Из хьалтехай Коригова Баната сийна.

Берригача наха гургдолчи моттиге доал укхаза хьохкабай улг. Цу тІа хІаьалло дийнахьа хІара доаркас йоаккха шуре. ЦхьоалагІча помещене санна цІенен партІатеш а хьайбаш чулаттача кхыча помещенешка а. ХІаьта хьаьстта лостам болаш а весий Іаьсий латтача помещене. Электричествана доаь а дешна кІайха фу чуеецаш йола установка я укхаза.

— Іай этара шийлагІа волча хана 18—20 градус кІайха хул укх чу, — йоах Ажигов Хьасана.

Іаьсашка хьожаш, царна Іунах деш я Олигова Мотт. Дикка лоархІаю цо шин деккарах. Иштта, март бетта план 15.7 центнер болаш 21 центнер дуллх тІаккхетийтар цо Іаьсашта.

— Дийнахьа йоаккхача шурийта дезалча районе хьалхарча моттиге я тха комплекса коллектив. Цхьабакъда шурий хьоанал лоха я. Из бахьан долаш, масала, дІа[е]сина бІаь килограмм шура юкъера лаьрхІача 20 килограмм лаьрхІа мара дІаяац тхогара паччахьалаено. Шурий хьоанал дикка лакхагІа хургьар доаладана дІаала йол алара. Из ца, — йоах Ажигова. — Фуд бахьа? Соалха шу долалуш хинача хьайбашта лаьрхІа тоъамболаш доакъар Іалашдар совхоза къахьегамхоша гуйре тІакхачалехьа. Цу гІулакха раьза долаш тхо дагІаш дата а дозаш Гудермесски района «Дружба» совхоза 200 етта 160 шинара доаладир тха комплексе. Из бахьан долаш таханяаар тхона йол.

— Уж доаладар a доаргдар оаха, нагахьа санна доахан пайдана даларе, — тІатехар Ажигова вынача Коригов Султана. — Хьадоаладдахьаргех юкъера лаьрхІача 50 процент доахан хувца дезаш да. ХІана аьнча, баьнех шинаш тІар мар бац цар шура луш.

Уж кхочамбоеларан хьы мейс ца дахийтар дукха хьашна гІулакхаш чекхдоахаш ба хІанз совхоза а комплекса а кулгалхой. Хьалха оттальча планал 20 процент хІана ма аьнна дукхагІа дІаюергда укх шера доакъара лаьрхІа культураш. Иштта, 400 гектара тІа цхьан шера, 250 гектара тІа наьха дІайийча дукхача нерашка тІаюала баьцаш, 211 гектара тІа кен, 576 гектара тІа гороаха цхьана кен, 840 гектара тІа силоса лаьрхІа хьажкІаш дІаюергьа. — Церех хІаьшие хІайийна баьннаб баьцаш, кен, 160 гектара тІа гороаха цхьана кен.

— Шоай доалахьа хьайбаш лаладеча наха доаккарашца новкъостал де лаьрхІад совхозо укх шера. Из бахьан долаш шердаьд оаха доакъара культураш дІаюа лаьттаю, — йоах Ажигов Хьасана.

Сийлахь-йоккхача «Октябрьски социалистически революцие 60 шу дизара сийна план 600 йолаш пачахьалкхенга 620 тонн шура, план 110 йолаш 115 тонн дулх доала социалистически декхар тІаийцад совхоза къахьегамхоша. ХІаьта лаьрхІар шар кхочаийергхьларах боахане кулгалхой шейо а яц.

М. ХАМАТХАНОВ.

КХАШКА ХИЙ ДИЛЛА КИЙЧА БАЦ

Надтеречни районерча совхозашкя йоккха моттиг хІалоеш хиш деккача лаьттана.

ХІаьта иштта латт районе хьоарсамаш, техника, кхьдоли хиш декха гІирсаш бІаьстанахкаш балхашта кийчдара гІулакъ? Из доаш тохкаш хилар вукха ха йоашин районера халкъа тІахьожамехой.

Из лоархІаме болх дика чакхбаьккхаб «Минеральный», «Знаменский», «Верхне-Наурский», «Братский» совхозашка. Боахамашка хаьнаьа тоаъ яьккхай догІаш хьасйне хий детта техника, насосни станцеш. Иштта, Іай заманахьа кийчбаьб хиш декха болхлой а. ХІаьта цу бень боахаме эха эзар соагІа гектар лаьттаиш да хиш дехкаш. Дукха а чоалхаме а болх ба цар хиш декхара кийчо ей чакхбаьккхер.

Дукха цІенхаштара кхочамбоацараш а гучаяьлхар халкъа тІаьхьожамехоша бехо тохкамо. Масала, районе боахамий юкъарча системе 84 хий декха гІирсаш дар укх шера тоаде дезаш. ХІаьта начальник С. С. Ящуркаев волча хий деккача системе управление шерех тоадаьрах 29 мара дац.

Ерригача районе лаьрхІача кхы дакагІа латтач гІулакхаш боахамий чурча хий деккача системий гІирсаш тоадеча а. Планах 330 тоаде дезача 116 мара тоадаьдац. Наурерча ПМК-е (начальник воа. Гредин) коллективо кхочамболаш укх шера хий декха гІирсаш кийчдара хьакхьа совхозашка борт бень тІеюйна декхараш.

Масала, дІадахача шера ноябрь бетта деза ПМК бе борт ба юкслаш даьнча «Надтеречный» совхое хий декха гІирсаш тоадеш 26 эзар сома ахча балхаш чакхдахь. Дукха болх ба совхоза хьаьнца чакхбинна безар. 55 эзар кубически метр хьоарсамаш хІоаде деза, дамбашка шагІа бала беза 12 кубически метр. 45 хий дІа-хьа хеча моттигаш, 35 хий декха гІирсаш тоаде деза. Церех цхьаккха а болх кхочамбаьбац ПМК коллективо. ХІаьта кхашка хий декха деза хамхьатІаккхоачаш латт. Иштта, хІаьзарчул тІехьагІа кийчае, тоаде дезаш да хий декха гІирсаш хьоарсамаш 600 соагІа гектара тІа «Калаусский» совхозе а.

Халкъа тІахьожамехоша бехча тохкамо гучадаьккхар цхьаьлха а. «Чеченингушмелиоводстрой» объединене юкъейоагІа районера коасаш лелаю совхозаш гІишлон материалашца Іалашъера гІулакх эсала леладеш хилар. Асбоцементни тугбеш, задвижкаш, кхыйола хІамаш ца боахамашка кхоачамболаш. Дукхача даьлгь ца бахьан долаш тІехьадаьнна боахамашкара хий декха гІирсаш бІаьстанга кийчделаь.

«Чечен - Ингушмелиорводстрой» треста Наурски районерча ПМК-а коллективо тІехьадаьйтад «Гвардейский», «Озерный» совхозашка ДСН (делитель статистического напора) тоаеде а царна реконструкци еаа. Из бахьан долаш кхашка хий диллара балхаш дІадоладе йиш йолаш дац цу боахамашка. Иштта тоаиза я «Знаменский» совхозера хий хьасера хьоарсам кхоачалу моттиг а.

Дааза кхоачашадьдац совхозашкара кхашка хий тохара эша техника кийчъяра хьакъехьара хий декхараш «Сельхозтехника» районни объединене а (начальник воа. Супьянов). «Калаусский» «Надтеречный», иштта кхыйоача а совхозий цо тоае эзаш хинна техника хІанз а тоаиза латт.

Ала деза хий детта техника кийчъеча боахамий кулгалхошан специалисташек де йиш йолаах дуккхадар ца даь хиннлга а. Кулгалхоша ца хаддаш йоакхо яьча тахан а тІехьа кийча ба кхоита хий тохара балхаш дІадолале.

Районерча халкъа тІахьожама комитета шийн заседане дийнад хий тохара эша техника а гІирсаш а кийчдара доаш. Белгалдаьха кхоачамбоацараш магоаттга сихагІа дІадаха а кхашка хий тохара эша хьоарсамаш, техника, деррига гІирсаш кийчдаь даха а декхарийла бехь халкъа тІахьожама комитето совхозий директораш, керттера специалисташ, хий тохаре системий районни управлене, Наурерча ПМК, «Сельхозтехника» районни объединене кулгалхой.

Нохч-ГІалгІай АССР юрта боахама министерства, «Чеченингушмелио» объединене, мелиорацеи хиш боахамаш министерства кулгалхошка хоеш бехь Надтеречни районерча совхозашка хий декхара гІирсаш кийчдаь ца хиларах бехке керттерча даьцье моттигерча организацей кулгалхой болга.

Хоаш да, дІадахача шера районе а районерча дукхача боахамашка а алаташ кхедаран юкъерча хьайбашта доакъараш Іалашдаран декхараш кхоачаш ца даьлга. Цуй керттера бахьан дар хий дехкача лаьттаех бизза пайда ца ийцалга. Из гІалат укх шера ца хилийтара, хиш дехкача лаьттаех бизза пайда эцара пахаддаш тІахьожам лоаттабе лаьрхІад районерча предприятешкарча, учреждешкарча, совхозашкарча ерригача халкъа тІахьожама группашех постамех.

Л. ЗАГАЕВ,
Надтеречни района халкъа тІахьожама комитета председатель.

ЛЕНИНГРАД.
СУРТА ТІА: «Кировский завод» яхача объединене керттерча сборочни конвейера. Цига хьаю К-701 яза 300 гоьра [illegible]

С. СМОЛЬСКИ сурт.
ТАСС фотохроника.

Дерригача дунен тІарча хаьныкъий барт-аьхоагІон денга — ЦхьоалагІча Майга дика къахьегаш вакъабоагІа Ачхой-Мартановски района «Бамутский» совхоза шурий-товарни ферма йолхлой. Машa лаьгІ а ца деш Іаьтгара даьлхад хьайбаш.

— Октябра 60 шу кузача укх юбилейни шера тха ферма коллективо дош деннад хІара Іаттагара 2730 килограмм шура яккха, — йоах бригадира Тазуев Зайнде. — Из декхар кхоачаде торонаш я тха. Пачхьалкхенга шура йоалара хьалхарча кварталя хала хамал хьалха кхоачашъяьй оаха. Толаме кхоачашъергья ах шера план а.

Ферма болхлошта юкъе шерра яьржай Сийлаь - боккхача Октябра юбилейна сийна йола социалистически яхь. Цу яхье хьалха латт доаркаш Терхоева Мадиат, Байсарова Биса, Іаьсий лаладер Султанова Азман. Белгалдаккха деза, Азмана соалха хІара бІаь Іатта доархІаш 100 Іаса хьалкхедаь хилар. ХІаьта ферма доаркашца шоай группашкарча хІара Іаттагара соалха яьккхар 2700 килограмм соагІа шура.

— ДІадаха шерарчул дукхагІа йоаккхаргья оаха шура, — йоах доаркас Терхоева Мадиата. — Цунна йола тепал да денгара денга шура дукхагІа йоаккхаш хилар. БІаьстан юнь яле а, хІанз а юкъера лоархІача хІара Іаттагара дийнахьа буси 6—7 килограмм шура йоакхх оаха. ХІаьта доахан баьцах кхийттача яхь а дукхагІа хургья шура.

СУРТА ТІА: (аьрдехьара аьттехьа) «Бамутский» совхоза шурий-товарни ферма болхлой: Іаьсий лелаер Султанова Азман, доаркаш Терхоева Мадиат, Байсарова Биса.

А. ТРУНОВА сурт.

СПЕЦИАЛИСТА ХЬЕХАМАШ

ХЬАЙБАШТА БІАЬСТАН ПРОФИЛАКТИКА ЯР

«1976—1980-ча шерашка ...

[...]

В. ДИКАЕВ,
ветеринарни Іилмай кандидат.

ХЬАЛХЛЕ ЛЕЛАЕРИЙ ОПЫТА—ШЕРРА НИКЪ

[...]

С. ЧЕРВОНЫЙ,
журнала корреспондент.

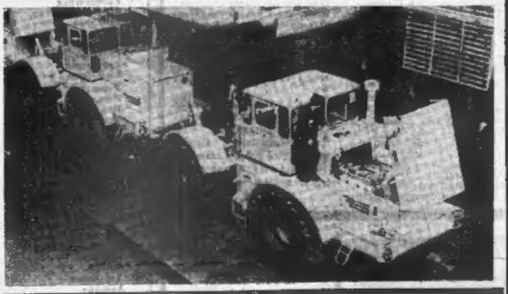

Кхашка—бехктоккхаме ха

[...]

М. ЦУРОВ,
тха специор.

ИШТТА ЛАЬРХІАД ГІИШЛОНХОША

[...]

Ф. МАЛКОВСКИЙ,
внештатни корреспондент.

Доазол дехьара

Американски зарисовкаш

МОХК АГАР — ГЕРЗ-МОРГИ?

Мохк агар шиъ арсенала хIенэ а юкъедаххьедан Пентагоно. Цхьабакъда хьинар кхоле-е безам боацаш IаIнаш. США оборона министерства вакало хьакхайкадаьд, хIааз укх сахьета «техника дегIаеро йоаш халийтац тхога нах да». ХIаьта а цу гIулакха пхьаьаца хIоамаш леладаьд. ХIаьта цирех пхьадерех са а кхийнад.

Масала, нагахьа санна... «Гаргара Малхбоале коммунистеша дIалоаце а ьына ЦIеча форда районе мохк агийтаре плам оттаьй. Афрнне форда йистерча Кеке лаьтта даьтIа да. Цо тIаазай США оборона министерстверча баьдеча протой уйла я. Отставке воача водполковника Эштоне Херберта «Нью-таймс» яхача журнала корреспондента цо дийцар «Дукебурн бей» яхача кема тIе а волеш цу районе хи кIал ядерни зерални оттамлургий хьожжен уо мишта лейнная.

— Оаха, яхаш хиш цо дIако, — оксани бух тIара тхоаш групп образцам йоа йа Iоп, дIа-са хIухьаьэ ядерни устройствай Iоэлеш йола лелхаш йоаца чоданаш дIа а ехкор нига. Из США оборона министерствера перспективни Iалма-тохкамаш бахьий Управление пхьа фантак мара кхы хIеко шишр. Цуй соеrIа. хьаьш ...

бо хкоалагIа яр йожаяр кхерам болаш ла гIулакх. Шоаа баьраш санна шоайла пхьатара йола дувен халкъашта юкъерча торгови центра здинеш дIаши уллув латт, шоайла безам бийь яла ца могаш санна, хIаьта шоай лохача йоалахонга бIаь итт уххаж лакхачара IотIахьеж уж.

Из а хIаьма дацар, нагахьа санна дальа Кортланд-стрита гIа шIача тIаьа йайттазаэ мIьанптIарпьпхьа дянаэй куй доадар мара кхы пар хIема ца доре. Цхьабакъда цу Iалазьяте лаьхача цIенойта юкъерча алюминиево-хьагай чIожено аэродинамически турба хьасапера хIама хотайолийт. Ухадаь, Манхэттаен яхача гIайрей тIа а сивенагахьа дIевраноелача, массала а мух ба, хIаьта искусственно готьнача моттиге гIолла чийхбуйла мух сахьата бIаь соерIа километр сиха ба.

Из бахьан доляш — цIуьзаден терканы цIа Кортландстритера лана, цIа чура, 1969 шара мара хьалдаьаа дале в. Цу чу я тайп-тайпарча компанен фирмайн конторан, «Уолл-стрит джорнал» яхача газета редакци. Цига болх беш бола пах детиь, цекаш цIуво, форда юкъе дашанчи доаш тIа дегIадр санна шоаш торкабу хлам. Цкъа, геттара чIоагIа мух балдарча ... бIаь сег нIаш ...

Г. ГЕРАСИМОВ, АПН спец. корр. Нью-Йорк.

«КЪА ТIАДОЛА ВАХАР»

КОТЛЕТАХ ДОЛА ИЛЛИ

УОЛЛ-СТРИТЕ МУХ БАЬМБАШ

Нью-Йоркерча шил шеболкхарера...

ДЕГА ЛОIАМАГIА

Гороха паргIатонаш бита, шоай таргарча нахе, медиха гаьла бахьна доамаш хьагача хьалашка Ведала районе берашта хоатаж бегIай бохкаха, хьасарча Дахьан массе миhизгаспора хьахаш бехалаш: эрсий, украинцаш, латышаш, казахаш, хIирий, черкесаш, дагестанхой, иштта кхыбараш.

Хьальма Семеновна Михайловна тхьоц цу хьалхе бахха йоагIаш. Ведаьерча бархIшерарча школах доамаш медарий вуторват вала цIн йоацажа...

...

С. ШАДИЕВ.

МУШКЕТЕРАШ ЕВРОПА КУБОК ЯККХА КЪОВСА БОЛАБАЛАЕ

15 апрелера 17 апрелега кхаччанна малдбухен шишпамски Хепдельдемя яхача городе 1977 шера Европа Кубок яккхара къовсамаш дIахьорбалаш ба советски спортсменаш а юкъе боаш фехтовальщикаш.

— СССР сборни командана юкъе бахаб вай мехкара эгара дикагIа болаш «Динамо» спортсменаш ...

— Европа Кубок яккхара хургбола къовсамаш бахкна тхоан хилар догдоахаш да тхо, — йоах Сайчука. — Бакъда, сийле пьедестала тIа вала атта-м хургдац. Советски шпажисташта дуккъа оттаргболаш ФРГ-ера спортсменаш, фусикадьаш ба, иштта дика спортсменаш ба Швецера, ГДР, Венгрера, Франшера, Польшера, Румынера, Швейцарера боагIаргбараш а.

Борис ОЛЬШЕВСКИЙ. (АПН).

Редактор Т. А. ТЕБОЕВ.

Гомахьа вола дар хоашш, чIоагIьлча дIахтай бIаьсте. ...

СУРТА ТIА: оахахазаранта скороченикаш кийчьеш ба № 57 йолча юкъерча школа дешархой Арсалиев Iадлаии Бетиев Сурхов.

Н. ФАРАФОНОВА сурт.

1977 ШЕРА 1 АПРЕЛЕ ДЕНЗ СОЮЗА ЧУРЧА АВИАЛИНЕШКА ЮКЪЕЙОАЛАЯЬ КЕРДА ТАРИФАШ МОСКВЕ ГIОЛЛА

ДIахьача мел пунт	Авиабилета мах (сом)	Цхьаьнга йола за. пересадкаш а лаьр- кIача
Ашхабад	80	8 с.
Алдан	150	7 с. 45 м.
Абакан	85	8 с.
Актюбинск	60	8 с. 25 м.
Алма-Ата	80	6 с. 30 м.
Архангельск	32	4 с. 05 м.
Амдерма	87	*
Анадырь	220	16 с. 38 м.
Братск	104	7 с. 40 м.
Брест	52	4 с. 35 м.
Благовещенск	142	13 с. 48 м.
Верелех	180	*
Билибино	204	*
Вильнюс	48	3 с. 50 м.
Владивосток	161	16 с. 10 м.
Душанбе	80	7 с. 40 м.
Джамбул	86	8 с. 10 м.
Диксон	119	*
Иркутск	119	9 с. 30 м.
Калининград	54	4 с. 10 м.
Караганда	80	6 с. 30 м.
Кемерово	80	7 с. 25 м.
Кустанай	66	4 с. 35 м.
Красноярск	88	8 с. 05 м.
Ленинград	46	3 с. 40 м.
Лаврентия	240	*
Магадан	165	3 с. 40 м.
Минск	40	3 с. 40 м.
Мирный	143	11 с. 30 м.
Мурманск	60	4 с. 40 м.
Нарьян-Мар	78	*
Наб. Челны	30	3 с. 50 м.
Надым	82	*
Нефтеюганск	78	*
Нефтекамск	32	*
Нижневартовск	78	7 с. 10 м.
Нукус	70	6 с. 30 м.
Новосибирск	88	8 с. 05 м.
Норильск	111	7 с. 15 м.
Октябрьский	32	*
Оренбург	50	*
Оха—Сахалин	170	*
Павлодар	80	6 с. 50 м.
Провидение	265	*
Петропавловск - Камчатский	205	15 с. 20 м.
Рига	40	4 с. 50 м.
Салехард	72	10 с. 20 м.
Свердловск	40	4 с. 20 м.
Семипалатинск	80	8 с. 05 м.
Сургут	78	6 с. 45 м.
Таллин	50	4 с. 05 м.
Ташкент	40	6 с. 00 м.
Тикси	160	10 с. 45 м.
Тюмень	64	4 с. 50 м.
Улан-Удэ	113	10 с. 50 м.
Усть-Каменогорск	90	6 с. 20 м.
Уфа	34	4 с. 05 м.
Фрунзе	80	6 с. 20 м.
Хабаровск	152	10 [illegible] м.
Целиноград	78	7 с. 15 м.
Челябинск	42	4 [illegible] м.
Чокурдах	177	10 с. 40 м.
Чебоксары	44	4 [illegible] м.
Черский	194	10 с. 40 м.
Чита	122	11 с. 15 м.
Южно-Сахалинск	177	16 с. 25 м.
Якутск	161	11 с. 30 м.
МИНЕРАЛЬНЫЕ ВОДЫ ГIОЛЛА		
Ашхабад	38	*
Андижан	60	*
Абакан	80	*
Актюбинск	34	2 с. 30 м.
Алма-Ата	66	6 с. 00 м.
Архангельск	60	6 с. 30 м.
Вильнюс	44	5 с. 20 м.
Душанбе	58	5 с. 05 м.
Джамбул	64	5 с. 05 м.
Иркутск	88	8 с. 30 м.
Калининград	48	5 с. 30 м.
Караганда	58	5 с. 20 м.
Кемерово	72	*
Киев	32	3 с. 00 м.
Кишинев	34	3 с. 15 м.
Кустанай	44	3 с. 30 м.
Красноярск	80	9 с. 10 м.
Кзыл-Орда	50	7 с. 00 м.
Ленинград	46	3 с. 50 м.
Минск	40	5 с. 00 м.
Наб. Челны	41	*
Нукус	41	5 с. 05 м.
Новосибирск	70	5 с. 20 м.
Одесса	32	3 с. 05 м.
Оренбург	37	6 с. 00 м.
Павлодар	64	*
Рига	49	5 с. 00 м.
Свердловск	44	3 с. 50 м.
Семипалатинск	60	*
Сургут	62	*
Таллин	52	6 с. 10 м.
Ташкент	54	4 с. 50 м.
Тюмень	50	5 с. 35 м.
Усть-Каменогорск	65	*
Уфа	30	5 с. 05 м.
Фрунзе	64	6 с. 20 м.
Хабаровск	137	10 с. 00 м.
Харьков	25	*
Целиноград	54	7 с. 15 м.
Чарджоу	46	*
Челябинск	40	4 с. 25 м.
Чебоксары	30	4 с. 00. м.
Чимкент	56	*

* — цига пересадка а йолаш.

«ВIАШАГIКХЕТАРА ДИ»

Нохч-ГIалгIай паччахьалкхен университето абитуриенташ университета кулгалхошцеа хьахархошцан вIашагIтохаш укх шера 17 апреле «ВIашагIкхетара Ди» дергда. Цига дакъа лаца хьеж университето юкъера школаш йистейоахаш бола дешархой, республика районашкарен кертошкарен кагирхой.

Ден программа:

Университета ректора вIашагIкхетара Ди дIадолало...

Общественни организацей вахалей къамельаш.

Предметни комиссей вахалей къамельаш.

Университете дешa дIачуэцара условеш.

«ВIашагIкхетара Ди» дIадолалу 10 сахьат дальча мерттерча корпуса актови зале, укх адресагIа: Грозный, А. Шерипова улица, 32.

ТЕЛЕВИДЕНИ

14 апрель
I ПРОГРАММА

...

15 апрель
I ПРОГРАММА

...

РАДИО

...

15 апрель

8.30 — «Назрановски партболаш дамарон болча» (эрсий меттала). 6.45 — Хоамаш. 6.55 — Ашараш. 7.20 — «Грозненский рабочий» газета обзор. 7.28 — «Ленинан некъ» газета обзор. 7.35 — Ашараш. 8.20 — «Нилеш доах художественни самодеятельноста дешхошхойта» яхa концерт (нохчий меттала). 8.50 — Социалистически ахьа дивиних (эрсий меттала). 9.15 — «Агитатор» яхa радиожурнал (нохчий меттала). 9.35 — «Коеский кхалика» (эрсий меттала). 9.45 — «ДоттагIий оаз» (эрсий меттала). 17.00 — «Кхина ...

ХАОТТАМ

Тахан республике гIоламе Грознея моркаш а йолаш, цхьайолча хана догIа а делхаш, малхбоалехьара секунде 7—12 метр чIоагIа мух а хьокхаш хилен фегара температура республике 5—10, Грозне 7—9 градус йовхаа йолаш хилен тарлу.

Кхоана моркаш а йолаш, догIа а делхаш, тайп-тайпарча оагIонашкахьара секунде 3—7 метр чIоагIа мух а хьекхаш хилен фегара температура бийсана 2—7 градус, йийкха хуле —1 +4 градус, дийнахьа 8—13 градус йолаш хилен тарлу.

МЕТЕОСТАНЦИ.

ТХА АДРЕС: 364051, г. Грозный, Ленина, 9 (3-гIа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-90; редактора зам. — 3-39-11; бехктохкхана секретара — 3-34-38; партийни вахаран культуран отделан — 3-61-46; промышленноста отдела — 3-42-30; юрта бахамна отдела — 3-42-28; письмой отдела — 3-74-68; бухгалтере — 2-54-30; корректорске — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364051, г. Грозный, ул. Ленина, 9 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 3-44-90; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни и культуры — 3-61-46; отдела промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства — 3-42-28; отдела писем — 3-74-68; бухгалтерии — 2-54-30; корректорской — 2-89-88.

Газет арадуал шинарен, ерен, пхоаттен деношка

СФ05001. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 2790.